7/5192

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : 16APK0201ARGE-940 – 4.2060 05/04/ 2005
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği KAN.KAR.DAİ.BAŞK.'nın 14.03.2005 gün ve A.01.0.GNS.010.00.02-29842 sayılı yazınız.

Tunceli Milletvekili Sayın V. Sinan YERLİKAYA'nın 7/5192-9716 Esas No'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Atilla KOÇ
Bakan

EKLER :
1- Cevap (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Bulvarı No:5 06100 Emek ANKARA Tel: (0312) 29o9316 Fax: (0312) 212 88 o7
E-Mail: kultur@kultur.gov.tr

7/5192

TUNCELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN V. SİNAN YERLİKAYA'NIN 7/5192-9716 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI

SORU 1- Devlet tiyatroları ile özel tiyatrolar arasındaki rekabet (vergi yükü, bilet fiyatları, salon, v.b.) özel tiyatroları olumsuz etkilemektedir. Bunun için ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz?

CEVAP 1- Özel Tiyatroların faaliyetlerini sürdürebilmesi amacıyla her yıl Bakanlığımıca "Özel Tiyatrolara Devlet Desteği Yönetmeliği" hükümleri kapsamında başvuru yapan özel tiyatroların projelerine maddi destek sağlanmaktadır.

Özel Tiyatrolara Devlet Desteği Yönetmeliği gereği, maddi desteğin yanı sıra tiyatroların başvurmaları ve programın uygunluğu durumunda Bakanlığıma bağlı Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün tiyatro salonları, özel tiyatrolara oyun sergilemeleri için tahsis edilmektedir.

Yine yönetmelik gereği, Bakanlığım kültür merkezleri bünyesindeki salonlar, sadece salon giderlerinin karşılanması kaydıyla özel tiyatrolara tahsis edilmektedir.

SORU 2- Özel tiyatrolara devletçe yapılan yardımlarda, günümüz koşullarında iyileştirme yapmayı, ödeneklerin tiyatroların gelir ve gider durumlarının göz önünde bulundurularak verilmesi gerektiği ve ilgili yönetmeliği değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 2- 2003 – 2004 sanat sezonu için Özel Tiyatrolara Devlet Desteği yönetmeliği kapsamında dağıtılmak üzere Bakanlığım 2003 Mali Yılı bütçesinde 350.000.000.000.-TL bulunmaktaydı. Ancak, bu ödenek yeterli görülmemiş, özellikle Başbakanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN'ın talimatlarıyla 1.500.000.000.000.-TL'na çıkarılması sağlanmıştır.

2004 – 2005 sanat sezonu için ise Bakanlığım 2004 Mali Yılı bütçesinde 334.950.000.000.-TL bulunmaktaydı. Bu ödenek de yapılan çalışmalar sonucu 1.000.000.000.000-TL'na çıkarılmış ve özel tiyatrolara dağıtılmıştır.

Özel Tiyatrolara Devlet Desteği, 18.07.1995 tarih ve 22347 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Tiyatrolara Devlet Desteği Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Yönetmelik gereği, tiyatrolar değil, tiyatroların projeleri desteklenmektedir. Bu nedenle, yardım sırasında tiyatroların gelir gider durumları göz önünde bulundurulmamaktadır. Ancak, tiyatrolardan, maddi destek için başvurdukları projenin giderleri ve gelirlerini belirterek Bakanlığımızdan talep ettikleri destek miktarını belirtmeleri istenmektedir.

Özel Tiyatrolara Devlet Desteği Yönetmeliği'nin değişikliği ile ilgili olarak geçtiğimiz yıl bir çalışma yapılmıştır. Yapılan çalışma kapsamında, 13 Temmuz 2004 tarihinde Bakanlığımca konu ile ilgili meslek kuruluşları temsilcilerinin davet edildiği bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda alınan ortak kararlar doğrultusunda hazırlanan değişiklik önergesi ilgili makamlara gönderilmiştir.

SORU 3- Devlet tiyatrolarının, illerimize göre dağılımı nedir? Hangi kriterler esas alınmıştır? Tunceli ilimizde bir tiyatro açmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 3- Bakanlığıma bağlı olarak Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa Adana, Antalya, Trabzon, Diyarbakır, Van, Erzurum, Sivas ve Konya olmak üzere toplam 12 ilimizde yerleşik düzende faaliyet gösteren tiyatro müdürlüğümüz bulunmaktadır. Ayrıca Çorum ve Gaziantep illerimizde ise Turne Tiyatrosu olarak hizmet sunulmaktadır.

Bakanlığımın mali, idari ve teknik imkanları çerçevesinde Ankara'da ve yurdumuzun ihtiyaç duyulan diğer illerinde tiyatrolar kurulabilmektedir. Ayrıca, 3046 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (d) fıkrasına göre; sürekli görev veya hizmet yapacak taşra teşkilatı, ihtiyaçlara ve hizmetin özelliklerine göre bölge, il ve ilçe kuruluşları olarak ilgili merkez teşkilatının teklifi üzerine Devlet Planlama Teşkilatı ile Devlet Personel Dairesi Başkanlığı'nın görüşleri alınarak Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulabilmektedir.

Bir tiyatro sahnesinin yerleşik düzende hizmete girebilmesi için her şeyden önce altyapısı tamamlanmış, teknik donanımı sağlanmış, uygun bir sahne ile 30 sanatçı, 30 teknik personel ve gerekli idari personel kadrolarının ihdas edilmesi gerekmektedir. Ancak bu koşullar sağlandıktan sonra kurulmasına karar verilen tiyatrolar yerleşik düzende faaliyete geçebilirler.

Temel amacı Türk sahne sanatını yurt sathında yaygınlaştırmak, geliştirmek, halkın genel eğitimini, yurt ve güzellik sevgisini yükselterek kültürlü nesiller yetiştirilmesini sağlamak ve topluma mahallinde hizmet sunmak olan devlet tiyatroları, 12 ilimizdeki yerleşik tiyatrosu ile köy, belde, kasaba olmak üzere yurdumuzun her köşesine bütün imkanlar seferber edilerek turne faaliyetleri ve hizmet sunmaktadır.

Yurdumuzun tüm bölgelerine olduğu gibi Tunceli ilimize de tiyatro hizmeti götürülmektedir. Diğer yandan yukarıda bahsedilen idari, teknik ve mali olanakların sağlanması durumunda bu ilimizde tiyatro kurulması da mümkün olacaktır.

SORU 4- Sanat piyasasındaki yükseliş, genç ve yaşlı kuşak sanatçıları, aralıksız ürün vermekle karşı karşıya bırakmış, arz-talep dengesini bozan hızlı üretim, sanatın özüyle bağdaşmayan bir açmaza sürüklenmiştir. Bu açmaza karşı, sanat yapıtını ve sanatçıyı korumak için aldığınız önlemler nelerdir?

CEVAP 4- Özel Tiyatrolara Devlet Desteği Yönetmeliği gereği oluşturulan Değerlendirme Kurulu'nun aldığı kararlar ile özel tiyatrolara maddi destek sağlanmaktadır. Değerlendirme Kurulu, kararlarında, ilgili yönetmeliğin 10. maddesinde belirtilen değerlendirme kıstaslarını göz önünde bulundurmaktadır. Aşağıda listelenen bu kıstaslar dikkate alındığında sanat seviyesinin korunması için gerekli önlemlerin alındığı görülmektedir. Ayrıca, yardım için başvuru yapan özel tiyatrolardan, sanatçıları ile yaptıkları sözleşmeler, geçtiğimiz sanat sezonu için sanatçılarının sigorta primlerinin ödendiğini gösterir makbuzlar (tasdikli fotokopileri) ve ücret bordroları (tasdikli fotokopileri) istenmekte ve bu sayede sanatçıların haklarının korunması da sağlanmaktadır.

Kıstaslar:

Özel Tiyatrolara yapılacak desteklerde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Her oyunu bir prodüksiyon niteliğinde projelendirmek,

b) Tiyatro sanatını bir yerden alıp başka yere götürecek çağdaş, evrensel boyutlara ulaştıracak yeni eğilimleri özendirecek, klasikleri değerlendirecek, Türk ve dünya kültürüne katkıda bulunacak yapımlar gerçekleştirmek,

c) Türk oyun yazarına ait eserlere öncelik vermek ve bir yıl içinde en az bir yerli oyun oynamak,

d) Geçmiş yıllarda eser sahiplerinin telif hakları ve sanatçılar ile diğer çalışanların özlük ve mali haklarıyla ilgili yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak,

e) Yurtiçi turneler düzenleyerek tiyatroyu yurda yaymak,

f) Yeni oyunlar yazdırarak tiyatro edebiyatımızın zenginleşmesine hizmet etmek, bir yıl içinde mümkün olduğu kadar fazla oyun oynamak,

g) Sanat seviyesi yüksek oyunlar oynamak; oyunlarını sanat seviyesi yüksek ve tiyatro sanatına uygun şeklinde oynamak,

h) İstikrarlı ve sürekli bir tiyatro geleneği yaşatmak,

ı) Mümkün olan çok nispette perde açmış olmak,

j) Türk tiyatrosunun gelişmesi açısından, tiyatro binası ve benzeri yatırımlar ile eğitim, yayın vb. alanlarda etkinlik göstermek,

k) Yardım almışsa aldığı yardımları yerinde ve projeye uygun olarak kullanmış olmak.